

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.
(Začasno le štirikrat na teden.)
Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.
Naslov za dopise: »Naprej«, Krško.

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din, začasno 20 D.
za inozemstvo 35 Din, začasno 25 D.
(dokler ne začne zopet redno izhajati)
Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din.
Mali oglasi: beseda 50 p, najmanj 5 Din.
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.
Reklamacije za list so pošt. proste

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Volilci občine Trbovlje.

Po dolgih letih so zopet razpisane občinske volitve. Volilni imeniki so sestavljeni na škodo proletariata: na stotine delavskih volilcev je izpuščenih in ne bodo smeli voliti, zahteva pa se od njih — kakor od drugih — plačevanje davkov, vojaška služba in nositi morajo vsa bremena meščanske države. Dan volitev je določen na delavnik. Volilni aparat je v rokah meščanskega razreda. Delavstvo je moralo prestati v poslednjih letih strahovite udarce. Še hujši udarci ga čakajo. Namesto da bi draginja padala, raste vsak dan.

Brezposelnost meče na stotine delavskih družin na cesto, v lakoto in obup. Podjetniki zapirajo ali zmanjšujejo svoje obrate zato, ker radi valutnih razmer ne morejo konkurirati, v resnici pa zato, da bi znižali delavske plače in podaljšali delavni čas.

V občinskem gospodarstvu vlada po zaslugi meščanskih strank popoln polom, razni gerentje pa so udarili smrtni pečat na čelo občine.

Proletariat mora poslati v občino svoje zastopnike, da raskinajo korupcijo meščanskih mogotcev, da se upro brezvestnemu gospodarjenju z občinskimi imetjem.

Dan važne odločitve se približuje, ko boste imeli priliko si izvoliti nov občinski odbor. Izbirati vam bo med raznimi strankami, ki so postavile svoje kandidate, vaši glasovi bodo odločili, kako se bo prihodnja tri leta gospodarilo v občini.

Ali boste volili demokrate, ki so zadnji pravilno izvoljeni občinski odbor kot vladna stranka razveljavili in upostavili gerentstvo proti vaši volji, ki so uzakonili v parlamentu protustavni zakon o zaščiti države, ki so očelje Orjune, ki hoče z revolverji v roki razbiti delavski pokret, uničiti njegove pridobitve in domove?

Ali boste volili klerikalce, ki so vam pri zadnjih državnozbornih volitvah obljubovali avtonomijo, prinesli so vam pa tlako in petkratno povišanje davkov? Pri zadnji rudarski stavki so vam govorili, da vztrajajte, zastopniki iste stranke pa so v upravnem svetu Trb. prem. družbe zabranjevali vsako povišanje vaših plač. Leta 1920 so lačne delavce na Zaloški cesti nasitili s svinčenimi krogli, oni tudi vedno skrbijo za vaše duše in za svoje trebuh.

Ali boste volili neodvisneže, ki so vam s svojo vratolomno politiko že toliko škodovali, ki so stranka frazarjev in neznačajnežev, ki vsako leto trikrat spremenijo svojo barvo samo zato, da bi še nadalje med vami v kalaem ribarili? Ako pomislite samo na zadnjo stavko, ki so jo tako nepremišljeno vprizorili, potem se pa poskrili in vas pustili na milost in nemilost Trb. družbi, da vas izkorišča, kakor se ji zljubi; zgubili ste tudi po njihovi zaslugi pri isti stavki na zaslužku Din 15.000.000 dosegli pa ničesar, podjetnik ima pa še bolj proste rok za izkoriščanje vaših rok, kakor jih je imel pred stavko.

Ali boste volili radikale, ki se skrivajo za firmo »Delavsko kmečke gospodarske skupine« ker se s pravo barvo ne upajo na dan? Na njih kandidatski listi so sami dezertirali raznih strank, njim na čelu pa za trboveljsko delavstvo žalostnega spomina bivši komunistični poslanec Miha Koren, ki se je prodal za judežev groše radikalom, da so ga proti vaši volji postavili za gerenta, in je takoj pričel z lastno produkcijo opeke, pri čemer je precej izpraznil občinsko blagajno, na škodo davkoplačevalcev. Pri zadnji stavki so isti radikali sklicali shod, ko ste prišli skupaj, vas je pa orožništvo razgnalo; sami so se skrili k Volkerju na članski sestanek, vas so pa pustili usodi puškinih kopit.

Od meščanskih strank in njenih hlapcev »neodvisnežev« ne pričakujte delavstvo ničesar dobrega. Zato gre tudi pri teh volitvah samostojno v boj kot

SOCIALISTIČNA STRANKA JUGOSLAVIJE

ter stopa pred vas, ne z obljubami ali donečimi frazami, temveč s svojim stvarnim programom.

Od občine zahtevamo vse pozornosti na polju šolstva in izobrazbe.

1. Pouk in šolske potrebščine za revne učence naj bodo brezplačne. Talentiranim učencem naj bo omogočena pot do najvišje izobrazbe.

2. V šolah je treba za revne učence ustanoviti kuhinje, kjer naj dobe ubožni učenci brezplačno hrano.

3. Ustanovijo naj se javne ljudske knjižnice in čitalnice, ki naj bodo vsakomur brezplačno pristopne. Občina naj nastavi posebnega šolskega zdravnika, Od strani občine se naj prepove vsako delo po tovarnah itd. otrokom, ki so podvrženi šolski obveznosti.

Zdravstvu.

naj občina posveti svojo pozornost s tem, da bo nadzirala stanovanja, sezidala ljudsko in šolsko kopalnico, igrišča za otroke in otroške vrtnice, kjer naj dobe revni otroci brezplačno hrano.

Občina naj v lastni režiji zida zdrava in prostorna stanovanja, s tem bo na eni strani odpravljena stanovanjska mizerija, na drugi strani pa bo prišlo brezposelno delavstvo do dela in zaslužka.

Ubožnicam in sirotišnicam je treba njihov delokrog razširiti ter skrbeti, da bodo tako moderno urejene, da bodo potrebnim res nudile gostoljubno streho.

Podjetja, tičočja se občine [razsvetljava] naj se izvijejo iz rok zasebnega izkoriščanja, ter naj se oskrbujejo po občini. Tako se naj tudi vsa večja dela izvedejo v lastni režiji.

Dela pa, ki jih morejo izvršiti le večja podjetja, je oddati po pogodbi; kako je plačevati delavce pri dotičnem delu in kakšen naj bo njihov delavni čas, glede tega mora stopiti občina v dogovor s strokovnimi organizacijami delavcev.

Člani občinskega odbora ne smejo prevzeti od občine nikakšnega dela.

Za revnejše sloje je treba uvesti brezplačne pogrebe.

Davki naj bodo vsi direktni, vse davke na živila in druge potrebščine naj občina kratkomalo odpravi.

Navedli smo tukaj najglavnejše zahteve socialističnega komunalnega programa.

Mi ga tukaj nismo navedli kot obljubo, marveč kot program, katerega bomo izvedli v toliko količino nam bodo dali volilci moči.

Kdor je enakih misli, bo 6. junija vedel kaj mu je storiti, Volil bo socialistično, zakaj samo zmaga socializma

more prekrizati temne naklepe ljudskih sovražnikov in zatiralcev.

Dolžnost vseh delavcev volilcev je, da se volitev udeleže do zadnjega moža, čeprav so na delavnik, in vržejo kroglico za svoje zastopnike v

četrto skrinjico.

Volilni odbor
Soc. stranke Jugoslavije v Trbovljah.

Kandidatna lista SSJ za občino Trbovlje.

Odborniki:	Namestniki:
1. Ivan Krušič.	1. Karl Pavelšek.
2. Karl Malovrh.	2. Anton Podpečan.
3. Leopold Majdič.	3. Anton Alič.
4. Ivan Tržan.	4. Franc Lesičar.
5. Franc Papež.	5. Franc Ocepek.
6. Ivan Jeretia.	6. Ivan Kerkovič.
7. Ivan Breznik.	7. Ivo Pavšek.
8. Ivan Domšek.	8. Franc Zaletel.
9. Edvard Jurjavec.	9. Franc Judeš.
10. Franc Teržan.	10. Ignac Snoj.
11. Anton Verden.	11. Martin Šergan.
12. Aleksander Kubar.	12. Tobija Sajevic.
13. Franc Rinaldo.	13. Ivan Šribar.
14. Franc Koribski.	14. Amandus Šauberger.
15. Ivan Polak.	15. Anton Godec.
16. Franc Pencl.	16. Franc Klenovšek.
17. Ivan Jazbec.	17. Franc Žibret.
18. Franc Pintar.	18. Ivan Vresak.
19. Marko Zalokar.	19. Miha Teržan.
20. Jože Tovornik.	20. Martin Zalezina.
21. Franc Filač.	21. Ivan Radej.
22. Avgust Tratnik.	22. Jože Tori.
23. Ivan Urlep I.	23. Ivan Urlep II.
24. Jože Učakar.	24. Jože Lapuh.
25. Jernej Ajdišek.	25. Anton Polak.
26. Alojz Prvišek.	26. Anton Haller.
27. Jakob Pernek.	27. Štefan Mevželj.
28. Franc Kočar.	28. Anton Cestnik.

29. Alojz Hudi.	29. Josip Kosmus.
30. Anton Levstek.	30. Anton Perpar.
31. Franc Urbanija.	31. Martin Korimšek.
32. Franc Rojnik.	32. Ivan Špan.
33. Viktor Šviga.	33. Štefan Remenič.
34. Franc Trebušak.	34. Jože Plajhner.
35. Ivan Jošt.	35. Alojz Merzelj.
36. Franc Zakonšek.	36. Martin Zaman.
37. Vencel Rinaldo.	37. Peter Barle.

Kukavičja jajca.

Kukavice so priletele z juga, kjer so preživele trdo zimo, mi navadni zemljani in še ne trideset let socialisti smo jim posejali njive, da bodo uživale žetev. Ko bo vse požeto, pa adijo, mi gremo zopet na letovišče, mi kukavice gremo zopet tja, kjer ni snega, kjer ni »prepirov«, mi gremo v »novo življenje«, kakor piše neka kukavica v uvodnem članku »Delavca« dne 22. maja. Za sedaj pa delajo s polno paro — kaj ne bi, ko se jim že vse podira! — in kukavica Petejan je grozil v Črni: »Mi vas bomo razbili, mi nočemo javnosti!«, I, to seveda vemo, da nočete javnosti, da rajši prelagate milijone na tihem — naše milijone! Mi vemo, da nočete naše javnosti, vemo, da so se vse kukavice iz Strokovne komisije peljale v nedeljo 18. maja med strokovne organizacije delat kapitalistom tlako in na prestole tlačit od nas plačane kukavice — generale. Prav tako ste napovedali izlet za nedeljo 1. junija. To bomo plačali zopet mi; Ali plača morda to vaš imenitni »Socialist«? E, kukavice bodo zaračunale te stroške pod kolono »za rešitev proletariata izpod Kristanovega jarma«, kateremu so zakonito ukradli Ljudsko tiskarno, kakor je izjavil udarnik Svetek v Mežici. Ali pa jih bo plačala »socialistična« Ljudska tiskarna, kakor je »posodila« 15.000 Din udarnikom, saj ne gre za strokovne organizacije, temveč za Koruna in Korunoviče, ti pa imajo milijonček v Ljudski tiskarni. — Ali je res, da imajo Svetek in njegove kukavice tako oblast da smejo rabiti denar članov brez njihove volje — proti članstvu? Naši organizaciji to zadostuje, da prekine vse vezi s kukavicami, ki sede v Strokovni komisiji.

Kukavice ne rede svojih mladičev — svoja jajca znesejo v tuje gnezdo, kukavičnik pa se hitro redi in vrže druge mladiče iz gnezda. Tako hočejo in že tudi faktično delajo kukavice: Korun, Uratnik, Svetek in vsi drugi, ki so lepo naštetih v prej citiranem »Delavcu« in ki bodo v nedeljo prileteli med organizacije. Blasnikova tiskarna, Ljudska tiskarna, Konsumno društvo, Zadruga banka in nešteto drugih zadrug — vse so si prilastile kukavice okoli Kristana, in še zdaj kriče, da je vse to delavsko! Kakor je danes Strokovna komisija samo gnezdo kukavic, kjer sedi Korunov-Uratnikov štab, ki ga moramo rediti mi, prav tako naj bi vam bili mi za kulije pri vseh organizacijah in ustanovah, kjer imate postavljene za varuhe vaše kukavice. Najlepše pa je, da je celo naša Unija slovenskih rudarjev pripustila, da se je zleglo kukavičje jajce vanjo! Sodrugi iz Trbovelj! Ste nas kaj vprašali? Mislimo, da bo treba boljše varovati našo Unijo, glejte na njo, Trboveljčani! Iz Mežice in Črne so kukavice nesle svoje jajce nazaj, iz Trbovelj pa naj jim pošljejo prej ko slej nazaj v Ljubljano tistio, ki je v resoluciji.

Schichtovo - milo z znamko 'Jelen'

prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s Schichtovim milom samo enkrat po perilu potegneta, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

Petejan je v Mežici pripovedoval, da Uratnik ni več v službi pri „Socialistu“. da bo tudi Golmajer oddal uredništvo in da se bo „Socialist“ preselil iz Stokovne komisije. Zakaj pa ste ga imeli tam doslej? Tudi to razumemo, saj Kristan in Korun ne ležita skupaj v eni postelji, pa sta si vendar vredna bratca. In Svetek, ki sam priznava, da je Kristanu ukradel Ljudsko tiskarno, (torej je bila Kristanova in zdaj je Svetkova?) je sedaj zopet Kristanov brat, ko sta se pobotala za tiskarno in vse, kar bi naj bilo delavsko. Kukavice pri Stokovni komisiji ste res kukavice in nič drugega, sedaj vas je Kristan šele naučil, da lahko prenesete „Socialista“ v drugo hišo, pa ga vendar vzdržujete še naprej, kakor ste ga doslej.

Ker je voditeljstvo Stokovne komisije tako umazano, kakor že dolgo ni bil kakšen forum, ki je nosil socialistično ime, se ne bo moglo nikdar več oprati pred delavstvom. Vsa frazarija ne bo nič pomagala, saj ni res, da hočete v novo življenje! Vi hočete staro umazano življenje, kakor je bilo za časa Kristana, ker hočete sami postati tako kapitalistični, kakor je Tone Kristan. Čutite pač, da vam pojema vaše dosedanje življenje, ko smo vam zagrozili, da bomo prerezali žilo vašega gnusnega življenja, da kukavičje zalege ne maramo več rediti. Nastopite res novo življenje, če hočete ostati med nami, drugače pa je boljše, da se preselite h Korošču ali pa javno pohitite h Kristanu, dokler vas še sprejme. On je čuden gospod — mrličev ne mara za tovariše. Neznačajno je igrati dvojno ulogo, ne samo po socialistični morali, temveč tudi po tisti, s katero se hvali inteligenca, saj se vendar še spominjate, da smo „Naprejevci“ pometali iz stranke vse „nadsodruge“ ki kaj znajo in razumejo, in da so ostali pri nas z nami samo „neumni“ delavci. Zakaj hočete še živeti med nami? Hočete še naš denar? Zakaj še životarite, ko se vam vendar gnusi — prepričajte se!

Vi hočete stare organizacije! Politično ste uskoki, gospodarsko koritarji, strokovno ste edino zveličavna zel na mizi belgrajske baže, no, kulturno ste pa Udarniki. Udarniki po delavskih hrbtih, razbijači delavske zavesti in morale. Udarnike ste ustanovili brez kongresa — zaradi našega pravilnika, ki ga je sklenil kongres. Gg. Svetek, Korun in vsa žlahta — pobegnili ste iz stranke in ste ustanovili protiorganizacijo; če vpijete, da smo razbiti in da smo zato slabi — pridite nazaj! Če pa nočete, bomo šli mi na strokovnem polju od vas. Ste že kdaj videli poštene brate samo pri delu skupaj, pri jelu pa ne? Poznate hlapca Jerneja? Stokovna komisija je naša hiša! Radi vas se je razbila „Svoboda“ in vse, kar smo imeli — in zdaj hočete v novo življenje? Revčiki! Se Bog je moral, tako stoji v svetem pismu, v barki prepeljati vse životinje skozi svetovni potop, vi ste na to pozabili, rešili ste samo svoje žepe, a ti vam ne bodo prinesli novega življenja — vsaj pri nas ne!

Naša stranka ne sme vplivati na strokovno gibanje, pravite. Dezertarji pa naj si osvoje vse! Zaupanja si ne boste nikoli več pridobili pri socialistih — tam pa, kjer ste, ga ne potrebujete, ker vas veže zlata nit, s katero ste vse kukavice zvezane!

In nikar nas ne pitajte z reakcijo in podobnimi frazami — sami ste posebljena reakcija! Zanimalo bi nas, kako ste se branili, ko je kukavica — vaš pobratim Tokan, odtrgal tisoč lesnih delavcev od vas, zakaj se takrat niste postavili v bran? Povejte no!

„Le vk'p, le vk'p, uboga gmajna,“ vam je svetoval Kristan, da morate vpit, pa bo šlo. Kristan je star, celo človeško dobo je prespal, pa bo tudi vam odklenalo pri delavstvu, kakor je Kristanu, koritarji naj le dalje trobijo svojo pesem, za nje vam ni žal. — Kadar boste prišle, kukavice, v svinčeni revir, vzemite udarniške uniforme s seboj, da se bomo spoznali, da bomo videli „novo življenje.“ Drugo na shodu. — Mežičani.

Sodrug Sassenbach zopet v Ljubljani.

Dvorana „pri Levu“, kjer se je vršil 23. V. shod s poročevalcem s. Sassenbachom, je bila ravno polna, bilo je torej precej manj navzočih kakor v Mestnem domu 24. IV. Tudi konsumarji niso bili tako korporativno zastopani kakor zadnjič, Jurčič je manjkal. Dr. Perič, Mihevc in še marsikdo od „vodilnih“ ni prišel.

Vhod v dvorano je stržilo 15 Udarnikov z rdečimi trakovi rediteljev in s Francem Svetkom na čelu; pri sumljivih elementih so izvrševali kontrolo. Prišlo je tudi par komunistov, ki so se pa mirno zdržali.

Sklicatelj je bil Medstrokovni odbor, shod pa je vodil Svetek z obema juristoma Uratnikom in dr. Korunom. Dr. Korun je fungiral kot prevajalec.

Nekako ob 1/8 zvečer je Svetek shod otvoril in omenil, da so bili zadnjič moteni in da je današnji shod raditega policija prepovedala. Uratnik in Korun sta pa vse sile napela, da je policija shod dovolila. Omenil je dalje, da postaja vsa Evropa socialistična, svetovne države dobivajo delavske vlade (Anglija, Francoska, Avstralija, Danska) in da potrebujemo torej tudi mi v Sloveniji osebnih informacij, ki smo del 20 milijonske armade pri amsterdamski strokovni Internacionalni organiziranega delavstva. S. Sassenbach se baš zdaj vrača z Balkana in nam bo mogel dati potrebnih informacij. Podal je nato besedo s. Sassenbachu.

S. Sassenbach je govoril v 2 smereh: 1. o nalogah strokovnega gibanja in 2. o našem razmerju do komunistov. Trdil je, da so le komunisti krivi napetosti in boja med nami in njimi. Ugotovil je, da živi v Jugoslaviji delavstvo v slabih razmerah. Drugod je delavstvo že spoznalo, da je rešitev le v združitvi. Pri nas pa da še posebej ovira napredek nerazvita industrija. S. Sassenbach je nato govoril o svojih izkustvih v Nemčiji. Pred 45 leti so se smatrali strok. organizacije kot priprava za socialdemokratsko politično stranko. Šele z gospodarskim razmahom in z uspehi strokovnih organizacij je rasel v Nemčiji pomen strokovnega gibanja. Strok. organizacije niso bile le prigianč politične delavske stranke, ampak je bila njihova naloga izboljševati gospodarski položaj delavstva z ozirom na delavni čas, higieno, soc. zavarovanje in zakonodajo itd. Nastal je radi tega konflikt med strokovnimi in političnimi organizacijami, radi česar je prišel kolinski kongres 1896. do zaključka, da je strok. pokret od političnega neodvisen, kar še zdaj vzdržuje amsterdamska eksekutiva kot princip. V tem se amsterdamske smernice razlikujejo od komunističnih. Komunisti zahtevajo, da morajo biti strokovne organizacije podrejene političnim. Navedel je slučaj, kjer so morali delavci na komando iz Moskve stavkati kljub slabim stavkovnim pogojem. Socialistično strokovno gibanje noče boja radi bojs, ampak radi uspehov. Glede razmerja med Amsterdamom in Moskvo je naglašal, da nimamo mi nobenega interesa na vladavini v Rusiji. Če bi v Rusiji vladala koalicijska svoboda, bi bila polovica Moskvičanov pristaš Amsterdama, Amsterdam se je že čestokrat trudil za sporazum z Moskvo, pa je bil vsak trud z zvijačami onemogočen. Amsterdan je prišel do prepričanja, da ga hočejo pridobiti z uskoki. Zato je treba z Moskvo oprezno razpravljati, ker amsterd. Internacionala samo sebe noče prodati. Komunisti so ustvarili „rdečo“ internacionalo v Moskvi in streme za tem, da dobe povsod nadvlado v delavskem gibanju. S psovkami in terorjem si pomagajo in kjer s tem ne dosežejo enotne fronte, tam si pomagajo z lizanjem. Pri nobenih pogajanjih za enotno fronto niso še dali komunisti konkretnih predlogov, niti se niso hoteli pismeno pogajati, ampak so zahtevali kar telegrafčno: Si za ali proti enotnosti! — Amsterdan želi pa vse le pismenim putem reševati. Sassenbach je omenil tudi, kako so komunisti nepredvidni. V Nemčiji so ob prevratu onemogočili, da bi dobilo delavstvo v roke narodno

brambo samo zato, ker so iniciativo za to prevzeli socialisti. V Avstriji pa se „Volkswehr“ rekrutira iz delavcev republikanskega mišljenja. Enotni delavski nastop ovira danes le Rusija. Amsterdamska Internacionala stoji v prijateljskih odnosih s Socialistično delavsko internacionalo pa tudi s soc. gospodarskimi in mladinskimi zvezami. Komunisti imajo vpliv le še 1. tam, kjer je delavstvo duševno zadržano in 2. tam, kjer delavstvo pod vplivom okoliščin zelo trpi. Nato omenja letošnji kongres rumunskega strok. delavstva v Klausenburgu, kjer se je prvi dan končal ravno tako klavarno kakor 24. IV. v Ljubljani v Mestnem domu. Drugi dan so imeli dostop samo tisti, ki so bili za priključitev k amsterdamski Internacionali. H koncu je poudarjal s. Sassenbach, da goji amsterdamska Internacionala še upanje na zblizanje s komunisti, do česar bo itak še prišlo.

Ko je Sassenbach končal, je dr. Korun prevajal približno pol ure 1 uro trajajoči govor Sassenbachov. Precej je izpustil.

Sedaj je začel Svetek svoj zaključni govor. Poudarjal je samostojnost strokovnega pokreta. Politične organizacije imajo pravico med strok. organizacijami iskati člane in jih pridobivati in kvečjemu jim smejo kaj svetovati. S komunisti smo se razšli le radi njihovega pravilnika, čigar § 6. zahteva, da mora biti strokovni izvrševalni odbor ob enem politični odbor. Naziranje komunistov o stavki, ki naj je le sredstvo za zrevolucioniranje mas, je napačno. Vprašanje o razmerju delavskega gibanja v Jugoslaviji pa je specialnega pomena. [Tu je Kralj siknil: Bernot!] Stokovna komisija stoji tu na stališču popolnega nepartizantstva v strokovnih organizacijah. [To so demagogi, ti Svetki!] Oni da so za zblizanje duhov in za enotne organizacije. „Mi imamo pravico veroizpovedi.“ je grmel in poudarjal širokogrudnost v strokovnih organizacijah. Nikomur ne moreš predpisovati, kakšen mora biti. Dne 1. jun. se bodo v vseh večjih krajih vršili shodi z dnevnim redom, kakšne morajo biti strokovne organizacije. Poudarjal je nevarnost rezervne delavske armade v brezposelnosti ter potrebo pozvati vse v rdeči veletok.

Nato je govoril še v nemškem jeziku ter se zahvalil s. Sassenbachu za njegova izvajanja, nakar je shod zaključil.

Razno.

Korunovska Stokovna komisija je določila kot referente na strokovnih shodih 1. jun. za naše kraje najzagrizenejše kristanovske in korunovske elemente. Med našim delavstvom naj bi delali veter za nove enotnofrontarske frazarije, za „rdeči veletok“ in „pobratimijo“. Dobili bodo odgovor, kakor ga niso pričakovali, nikoli več ne bodo Svetki pod firmo strokovnega gibanja prirejali politične shode za Kristane in Korune. Ne maramo jih, pa basta! Kdor hoče položaj razčistiti, naj skliče strokovni kongres, tak kongres, da se bomo na njem o vsem do konca pomenili. Namesto da bi naše delavstvo (trajalo svoj dragoceni čas in denar za prazne maruje, bo zahlevalo od Svetkovih emisarjev na teh shodih natančen odgovor na sledeča vprašanja: 1. kdaj nameravajo konkretno sklicati pokrajinski strokovni kongres, 2. kakšno stališče zavzema vodstvo Strok. komisije do volitev v del. zbornice in del. zavar. institucije; 3. s kakšnim dovoljenjem se je urejeval „Socialist“ v prostorih Strok. komisije z njenimi nastavljenji. 4. kako to, da izhajata „Delavec“ in „Socialist“ v isti tiskarni, zakaj ne izhaja drugi v „delavski“ Ljudski tiskarni, 5. kdo piše tedenske pregleda za „Delavca“ in za koliko, zakaj jih ne pišejo nastavljenji Strok. kom.; 6. kateri dve družini tvorita s svojimi 10 člani našo org. SSJ v Ljubljani, kakor se je lagal „Delavec“; 7. ali namerava vodstvo Strok. kom. z aparatom, ki ga vzdržuje delavski denar, še nadalje napadati strokovno organizirane delavce; 8. s kakšno pravico dela vodstvo Strok. kom. z njenim aparatom propagando za kristanovske in korunovske politični kadaver dočim našo politično organizacijo zanikuje; 9. zakaj se je predzdržnilo vodstvo Strok. kom. sklicati 24. IV. v ljubljanskem Mestnem domu čisto strokovni shod ob enem z neizkazano korunovsko SPJ, dočim je o naši javni org. SSJ nesramno trdilo da je ni? — Na ta vprašanja naj vam dajo rdeči veletokovci brez-pogojen odgovor, zavrnete vsako frazo na licu mesta, poročajte nato o tem v javnosti! Dan 1. jun. mora postati za korupcijo, lenobo in partizanstvo v Strok. kom. dan sodbe!

Opozicija se zvija okoli kralja in zahteva, da ji takoj poveri sestavo vlade kot parlamentarna večina. Dne 28. maja so bili načelniki opozicijskih klubov, Korošec, Davidovič in Spšho v avdienci pri kralju in so mu nato pisali še pismo. Pravijo, da je bila zaključitev parlamenta napad na parlamentarne pravice večine in s tem napad na določbe ustave. Izvršil se je državni prevrat od zgoraj, ki bo imel usodepolne posledice, če ga kralj takoj ne prepreči s tem, da pokliče večino parlamenta, t. j. opozicijo na vlado. Kralj se je baš odpravil na Bled in so ga ministri na kolodvoru v silni nervoznosti pričakovali. „Slovenec“ se škodoželjno veseli, češ, da kralj Pribičevića niti pozdravil ni, ko je prišel na kolodvor.

Novi generalni direktor Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu namesto pokojnega Vilima Bukšega je dr. Milan Glaser. Pravijo, da je demokrat.

2. Pristaši korenovstva so v resnici grozili, da me nabijejo, to ve vse Celje; o nožu sem govoril, da ga nisem videl, ampak, da so mi dan po zborovanju sporočili o njem. Če to ni bilo res, je to tem boljše za moralno organizacijo. Res je pa, da so se Korenovi pristaši hoteli tepsti lansko leto na obč. zboru SSJ in da je Jos. Borštner pri Jugoslovanu vzdignil stol proti meni. Res je nadalje, da me je Karel Felicijan udaril na ulici. Torej, gospod Koren?

3. Kar se tiče komisije pri „Svobodi“ se je pa izkazalo, da se učitelj tamburašev prej nikoli ni vmešaval v politiko in ga je spravila njegova okolica v podivjanost. Radi tega njemu rade volje oprostim, zato sem podal tudi primerno izjavo na izrednem občnem zboru „Svobode“ 19. tm. Zapisnik komisije se bo objavil, če bo to sklenil odbor „Svobode“.

4. Kar se pa tiče krivde radi znižanja plač mestnim delavcem, se pa sklicujem na poročilo referenta g. prof. Mravljaka na seji obč. sveta celjskega dne 29. oktobra 1923, kateri je grajal Strokovno tajništvo, ker ni predložilo kolektivne pogodbe Zveze industrijcev z dne 30. VIII. 1923., in hvalil je g. Jos. Marna, kateri se je potrudil dobiti tako pogodbo od g. K. Jezernika, stavbenika (sedaj nemškega kandidata). Gospod Marn je član Korenovcev in radi tega vzdržujem trditve, da so Korenovci (ne Koren) krivi znižanja plač mestnim delavcem, ker se je njihov pristaš Marn potrudil za pogodbo, od Zveze industrij. oktroirano, katero je Unija stavbniških delavcev meseca septembra 1923 v „Delavcu“ javno odpovedala na zahtevo svojega članstva v Celju, Mariboru in Litiji.

5. Svoje trditve bom vzdrževal tudi pred meščanskim sodiščem, čeprav se g. Koren sklicuje na neko pričo Franca Dvoršaka, katera mu bo iz maščevanja do mene morda pričala res tako, kakor bi Korenu boljše kazalo za „zmagovito“ obsodbo. Za mene in vso proletarsko javnost pa taka priča kakor je Dvoršak, ne velja, ker Dvoršak je hotel prodati knjige in konceptni papir „Uniji“, čigar nakup sem jaz odklonil, ker se ni mogel izkazati, da ima dovoljenje za prodajanje pisar. potrebščin in papirja. Da sem nakup res odklonil, imam priče na razpolago (več, ne samo eno).

Tako g. Koren, sedaj sem vam povedal, da je vaša priča sumljiva in pristranska, vsled česar nisem odgovoril ne na vaše in ne na odvetnikovo pismo, ampak mirno pričakujem tožbo radi žalitve „časti“. — Alojzij Leskošek, obč. odbornik.

Dopisi.

Iz Brežic. V „Jutru“ št. 118 z 18. V. se v dopisu iz Brežic spotika neki pisec, ki pa nima korajže podpisati se, nad „Naprejevo“ izjavo v št. 41 in pravi, da si hočejo gotovi elementi zasigurati mesta pri bližajočih se obč. volitvah. Zavračam to laž s pripombo, da mi je mesto zasigurano ne le pri socialistični stranki, ampak tudi pri dveh meščanskih strankah. Kot pošten socialist sem seveda obe ponudbi zavrnil, ker nočem sklepati nobenih kompromisov. Nadalje trdi pisec, da se skrivajo pod „Naprejevim“ naslovom sami nemčurski elementi. Zahtevam, da takoj objavi v „Jutru“ imena teh elementov, ker takih mi ne maramo v svoji stranki. Če so bili izvoljeni na socialistični listi, ni kriva naša stranka, ker ni vedela, kakšna so njihova tajna pota. Če bi se bil „Jutrov“ dopisna podpisal, bi mu takoj na tem mestu povedal nekaj resnice; morebiti se je nekoč tudi on med nemškutarji skrivaj, sedaj mu je pa boljše korito na razpolago. Iz vsega dopisa pa je razvidno, da je pisec še malo časa pri nas, ker bi moral sicer vedeti, da sem bil jaz vedno prepričan socialist, in če on tega ne bi vedel, naj malo po Brežicah povpraša. In baš v tem tiči sporno razmerje med menoj in g. Kolencem. Jaz sem si moral svoje skromno imetje s težavo zaslužiti in je bila zategadelj sprejeta tudi slabša Kolenčeva ponudba, ker je akademično izobražen in kot velekapitalist rojen. Takemu je pač treba že v naprej pomagati, če je potreben ali ne, ker pri takšnih ljudeh se ne gleda na strankarstvo, ampak le na veliko imetje in še večji žep. Torej proč s frazami, kakršna je tale, da „baje ne mislite braniti vaših slovenskih odbornikov“. Warletz.

Vrhnika. „Domoljubu“ št. 19. od 7. maja v odgovor: Izjavljam, da je cela notica o mojem go-

voru na javnem manifestacijskem shodu 1. maja od začetka do konca lažniva, da je avtor dopisa navaden lažnik in obrekovalec. Na poslednji odstavek: „... Čudimo se le gotovim ljudem, da so z Langofom kot socialistom in največjim nasprotnikom naše stranke v neki tako tesni prijateljski pogubonosni gospodarski zvezi. To zvezno gospodarstvo izkušeni občani že javno kritikujejo in mu prerokujejo neizogiben polom;...“ pripomnim, da je avtor članka mislil zadržno elektrarno na Vrhniki. Socialisti smo podpirali to podjetje in ga bomo tudi še nadalje podpirali, ker smo prepričani, da bo elektrifikacija Vrhnike in okolice v dobrobit vsem slojem in večjemu delu vrhniške občine. Iz tega vzroka sem tudi jaz pristopil k zadrugi ter prevzel mesto tajnika. „Pogubonosna gospodarska zveza“ je bila le ona kapitalistična družba, ki je hotela spraviti na kant zadržno elektrarno na Vrhniki in pa električno in gospodarsko družbo v Žireh, ki nam bo dobavljala tok, iz razloga, da bi sama prišla po ceni v posest žirovniške in vrhniške hidroelektrične naprave. Tej družbi se je udinjal tudi avtor dopisa, ki je običajno agitiral z elektriko pred vsakimi volitvami. Čudim se pa onemu pristašu SLS, ki je poslal lažnivi dopis, katerega je sestavil nasprotnik SLS, v „Domoljub“, ni pa kot vnet kristjan čutil potrebe, preklicati v dopisu nagromadene laži. — Franjo Langof.

Tržič. V tržiški predilnici se je delo reduciralo, tako da delamo sedaj samo 42 ur tedensko. Predilniško delavstvo se pa še vedno ne more zbuditi in spi spanje pravičnega. Zavednega delavca je sram, če ga kdo vpraša, koliko zasluži, in ne bi odgovoril, če bi ne bil odkritosrčen. Javnost naj sodi, kakšna plača je to 28—34 Din dnevno! Že za eno samo osebo je premalo, kaj pa če pride zraven še družina in sedaj redukcija dela! Ne vemo, kaj bo v doglednem času, gotovo pa se bo naš položaj še poslabšal. Izgovor o konkurenci ne drži. Ali se mora res dobiček posameznikom valiti na kup, delavstvo pa naj bi počasi poginjalo kakor ničvreden zavržen cucek v cestnem jarku? Na eni strani se par ljudi potaplja v vsem mogočem dobrem, na drugi strani se v hedi utaplja ogromna množica proletariata s svojim naraščanjem vred. Samo fraze so to s strani tkzv. narodnjakarjev, če pravijo, da ljubijo svoj narod, pa ga pustijo, da zapada tuberkulozi zaradi pomanjkanja vseh poštenih življenjskih sredstev. Tukaj se vidi moč organiziranega kapitala, ki pozna samo kapitaliste in nikogar drugega. A delavstvo navzlic temu ne pride do spoznanja, da bi se politično in strokovno organiziralo, ker le organizirano delavstvo se bo moglo upreti organiziranemu kapitalu. Socialist se pokaže po delu kakor pič po petju. Ni socialist tak človek, ki pravi zunaj tovarne „jaz sem socialist“, v tovarni pa ne. Baš tukaj bo lahko vsak pokazal, če je resničen socialist ali kukavica, parasit na delavskem telesu. Zato, delavci: od prvega do zadnjega vsi v organizacije, ker s tem boste pokazali, da ste zavedni in kapital bo imel strah pred vami! Da ni nobena meščanska stranka delavstvu naklonjena, dokazuje tudi sledeči slučaj, ki se je pred kratkim dogodil v predilnici. Neka delavka je imela v stroju blago, ki še ni bilo izdelano čez nedeljo. V nedeljo je imel transmissijski mazak nekaj opraviti na transmisijski. Ker je rabil slabo lestvo, se je odlomila prečka, padel je na dotični stroj, kjer bi se lahko smrtno ponesrečil, in je z oljem pomazal tisto blago. Po nedelji je bila delavka klicana na odgovor zaradi pomszanja in ji je bilo rečeno, da bo kaznovana. Ker pa ta delavka ni bila toliko bedasta, da bi takšno krivico prenašala — saj ni bila sama kriva neprijetne zadeve — se je pritožila, pa so ji rekli, da zsenkrat ne bo kaznovana, niso ji pa rekli, da ima ona prav, ker ni kriva pomszanja. Zsenkrat ne objavimo imen, da nam ne bodo po kapitalističnih časopisih očitali osebnosti. [Pa to ni prav! Mi delavci se moramo na kapitalistična očitanja poživžgati in povedati vse kakor je! Op. ur.] Če bi bilo delavstvo zavedno in organizirano v delavski [ne voditeljski!] SSJ, bi takšne krivice lahko takoj odpravilo. Mi hočemo enakopravnost, ne pa milosti in protekcij. Kdor je kriv, je kriv. In kdor ni, mu krivde ne smejo zavestno valiti na hrbet. Dotična delavka je istega mišljenja kakor njeni stariši, namreč klerikalnega. No, kaj se pa tisti klerikalni zapupniki, ki se tako širokoustijo, da zastopajo delavske interese? Od njih ni ne duha ne sluha, rep

imajo med nogami kakor tépen pes. Torej, delavstvo, kroglice pri volitvah vse v skrinjico SSJ, ker to je delavska stranka. Seveda mora delavstvo kontrolirati svoje funkcionarje, da ga bodo zastopali v njegovem interesu, kajti brez kontrole bo delavstvo zmerom goljufano. [Op. ur.: Zadnji stavek je resničen in kdor ga čuti v sebi, za tistega se nam ni bati. Toda brez organizacije ni kontrole, brez organizacije je potem že vseeno, če grede vse kroglice v skrinjico SSJ ali pa nikamor. Nikoli ne bomo mogli računati na delavstvo, ki je „socialistično“ samo pri volitvah, drugače pa se za socializem nič ne briga, za sodelovanje v organizaciji pa še manj. In v Tržiču organizacije ni! Bila je tam nekaka korunovska organizacija SPJ, pa je menda ni več. Samo enkrat je bila v „Socialistu“ izkazana, potem pa, kakor sploh vse korunovske organizacije, nič več. Torej je umrla. Ali pa že sama noče veljati za socialistično, saj je stvar vendar tako preprosta: kakor ni socialist tisti človek, ki si svoje socialističnosti ne upa javno pokazati, tako ni tudi socialistična tista organizacija, ki ne mara biti javno izkazana, zato ne pojde drugače kakor da se ustanovi v Tržiču organizacija javno delujoče SSJ. Le tisti ki bodo tu organizirani, bodo lahko s mirno vestjo rekli, da so socialistično volili, le takih kroglic potrebuje socializem. Delavec, ki nam pošilja ta dopis, se tega dobro zaveda, zato je priložil dopisu tudi svojo pristopno izjavo. To ni edini zavedni proletarec v Tržiču in okolici. Zberite se zato enkrat skupaj in si ustanovite organizacijo prave SSJ. Čez Koruue, Lajovice in Padarje, ki vas danes prodajajo zopet kristanovski korupciji, pa napravite že končno enkrat debelo črto.]

Mežica. V nedeljo, ko je pogorel v Črni, je prišel Petejan tudi v Mežico. V Mežici bi moral biti sestanek šele ob 6. zvečer, ker ob 3. popoldne nihče ne more hoditi k sestankom, kakor jih vedno napovedujejo razni Dražili et comp. Petejan ni hotel počakati tako dolgo — če ni bil sestanek nalašč sklican ob tako nerodni uri, da se ni treba ukvarjati z Mežičani, ki pravijo vsem demagogom, „adijo“, prime se jih pa nič.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

30. V. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem. 1200

Ustanovljeno 1852.

Poljanska cesta 8. TEOD. KORN, LJUBLJANA Poljanska cesta 8. (preje Henrik Korn.)

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov. Napeljava strelvodov. Kopalniške in klosetne naprave. — Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle) za konzerve.

MOKROTA

škoduje zdravju, radi tega si kupite pravočasno močen, fin in poceni

dežnik

katerega pa edino dobite v veletrgovini R. Stermecki, Celje. Trgovci engros cene. Istotam se prodaja letos po čudovito nizkih cenah perilo, čevlji, klobuki, nogavice in vse drugo blago. — Naročite cenik!

Delavskim slojem

se priporoča na novo urejena gostilna „Pri Dalmatincu“

L. Mohar v Sp. Šiški,

kjer se točijo pristna domača in dalmatinska vina po najnižjih cenah. Sprejemajo se abonenti na domačo hrano po najzmernejših cenah. Za obilten obisk se priporočam.

Blago za obleke

in perilo, izgotovljene obleke za moške in ženske in otroke, kakor sploh vso manufakturno blago se dobi najboljšje in najceneje pri

I. N. Šoštarč, Maribor

Aleksandrova cesta 13.

POZORI!

Pleskarstvo, slikarstvo, črkoslikarstvo in vsa dela spadajoča v to stroko izvršujeva po najnižjih cenah in solidno. Prevzameva tudi dela na deželi. Za mnogobrojna naročila se priločata slavn. občinstvu

Petek in I. Langof

Moste pri Ljubljani — Društvena ulica 43.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

TISKOVINE

ZA ŠOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA ZA VESELICE

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE ČASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD

Stereotipija

Litografija